

## HOE WACHTEN ZINVOL KAN ZIJN

Preek ds Jan T van der Wolf, Hemelvaartsdag

Handelingen 1: 4-14

Bijna niemand houdt van wachten. Ik zelf heb al snel het gevoel dat ik mijn tijd verdoe. Ik merk dat ik al gauw de tijd ga doden – wat een indrukking is dat!– met m'n telefoon. Maar dat gaat er vanuit dat wachttijd leeg en zinloos is. Dat komt omdat we als we niets presteren, we al snel het gevoel krijgen waardeloos te zijn. Voor veel mensen is wachten een dorre woestijn tussen waar we zijn en waar we naartoe willen. Er wordt veel gewacht. Iemand heeft eens uitgerekend dat wij een jaar van ons leven aan het wachten zijn. Je wacht tot het weer vakantie is. Je wacht tot je met pensioen kunt. Je wacht tot je herstelt van een burn-out bent en weer je oude leventje kunt oppakken. Je wacht op je operatie. Vooral als je kwetsbaar bent geworden, en het zelf niet meer in de hand hebt kun je vaak in de wachtkamer terecht komen. Al is het maar dat je op de thuiszorg moet wachten. Ik heb het zelf sterk ervaren in de corona-tijd. Dat was voor mij een wachtkamer. Wanneer kunnen we weer ....? Betekent dat, dat wachten leeg en zinloos is? Ik heb trouwens een hekel aan wachtkamers, het is plek van verveling of spanning.

Ook de leerlingen van Jezus moeten wachten. Jezus zegt vlak voor zijn hemelvaart tegen hen: 'Ga niet weg in Jeruzalem, maar blijf wachten op de belofte van de Vader.' (Handelingen 1:4) Hemelvaart laat ons zien dat wachten een weg naar God is. Wat is de zin daarvan? In ons wachten zijn we vaak gericht op het einde daarvan. De leerlingen doen dat ook. Als Jezus aan het oog onttrokken is blijven ze maar staan staren naar de hemel. Ze zijn gericht op het einde van het wachten, alsof ze Jezus willen terugkijken. Maar daarmee lopen we weg uit het nu.

Alsof in het hier en nu niets gebeurt. Je kunt in de wachtkamer de tijd doden met een spelletje, maar wat zou er gebeuren als je geduldig deze situatie doorleeft. Er van uitgaande dat het nú gebeurt. Henri Nouwen stelt dat wij in onze tijd vooral behoefte hebben aan iets als een 'spiritualiteit van het wachten'. Onze tijd is gericht op directe behoeftebevrediging. We leren het wachten af. Als ik nu online een pakje bestel, kan ik het vanavond nog in huis hebben. We hebben een 'spiritualiteit van het wachten' nodig. Nu is spiritualiteit een veel gebruikt woord, ook in esoterische kringen. Er zit het woord 'spiritus' in en dat betekent 'Geest'. Spiritualiteit betekent letterlijk 'geestelijke leven'. Voor mij is het een leven door en in de Geest van Jezus Christus. Wachten is een onderdeel van ons geestelijke leven. Simone Weil, een joodse schrijfster, zei 'Geduldig wachten vol verwachting is de basis van het spirituele leven.' Dezelfde Nouwen zegt: 'Een wachtend mens is een geduldig mens. Geduld houdt in dat we bereid zijn te blijven waar we zijn en de situatie geheel te doorleven, in het geloof dat iets wat nu verborgen is zich aan ons zal openbaren. Geduldig leven is actief leven in het nu en daar wachten. Ongeduldige mensen gaan ervan uit het ware ergens anders gebeurt en daarom willen ze weg uit de huidige situatie om naar elders te gaan. Het nu is leeg. Geduldige mensen hebben de moed om te blijven waar ze zijn. Dan is wachten ook niet passief.'

Dat zien we ook bij de leerlingen. Ze moeten wachten, inderdaad. Maar ze moeten wachten op de belofte van de Vader: de Heilige Geest die over hen zal komen, en de kracht die ze zullen ontvangen. Hun wachten wordt gevoed door de belofte. Het is zwanger van vertrouwen. Onzichtbaar ontkiemt het zaad. Je ziet het niet, maar terwijl je wacht gebeurt het. In het nu is dus. Wachttijd is groeitijd.

'Waarom staan jullie naar de hemel te kijken?' zeggen de twee mannen in witte kleren. 'Jezus komt terug, op dezelfde manier als Hij weg is gegaan.' Hun starende verstarring wordt doorbroken. Ze komen in beweging. Ze dalen de Olijfberg af, keren terug naar Jeruzalem en gaan naar de bovenzaal.

Wellicht hetzelfde bovenvertrek waar ze het laatste avondmaal met Christus vierden. Ze geven gehoor aan de opdracht van Jezus om in Jeruzalem te blijven en te wachten. Ze hadden ook kunnen denken: 'Jezus kan ons nog meer vertellen. We geloven het niet, we horen er nooit meer wat van'. Maar nee, de bovenzaal wordt hun wachtkamer. Maar je krijgt niet het idee dat ze zich vervelen en met elkaar patiënten om de tijd door te komen. We lezen dat de leerlingen en de vrouwen - de kerk zou je kunnen zeggen - zich vurig en eensgezind aan het gebed wijden. De wachtkamer is een gebedskamer. Wachten is een werkwoord. Het lege wachten van het naar de hemel staren, is een vervuld wachten geworden.

Tussen Hemelvaart en Pinksteren zitten negen dagen. Door onze katholieke zuster en broeders heb ik het verschijnsel noveen leren kennen. Noveen betekent negen. Een noveen is een reeks van negen dagen waarop men op een bijzondere wijze tot God bidt. Ter voorbereiding op een feestdag of om een bijzonder gunst van God af smeken. Het bekendst is de Pinksternoveen, die vandaag begint. Wachten is lastig als ik mij richt op het einde daarvan. Als ik naar de hemel blijf staren. Maar als ik me ervan bewust word dat God ook dan aan het werk is, dan is het allesbehalve leeg en zinloos. Het gebed helpt mij omdat te zien. De kerk is voor dan de plek waar ik leer te wachten, waar ik geduld leer oefenen. In de kerk ontmoet ik gemeenschap, het is een zoek- en vindplaats, ik word er telkens weer op uitgezonden en het is ook een wachtkamer.

Een kloosterzuster zei: Wij kloosterlingen zijn als iemand die op de bus wacht. Mensen die voorbij komen en ons zien wachten, weten dan: er komt een bus. Ons wachten is een verwijzing naar wat komt. Ons wachten is een teken dat er iets gebeuren staat. Wij wachten op de vervulling van de belofte van de Vader. De Geest komt en we zullen kracht ontvangen. En terwijl we daarop wachten ontkiemt het. Amen